

گفتمان معماری سرآمد: الگویی برای نقد آثار معماری معاصر

دکتر محمد جواد مهدوی نژاد*

تاریخ دریافت مقاله: ۱۳۹۵/۰۹/۲۳ تاریخ پذیرش نهایی: ۱۳۹۵/۱۲/۰۹

چکیده

نقد و انتقاد علمی را می‌توان زیربنای رشد صحیح و شکوفایی معماری معاصر ایران تلقی کرد. پیش فرض‌های پژوهش نشان می‌دهد که معماری فاخر حاصل موفقیت معماری معاصر در ارتباط مناسب با بستر طرح است. از سوی دیگر اگر معماری فاخر بتواند به میراثی برای آینده تبدیل شود، آنگاه می‌توان آن را یک معماری سرآمد نامید. بر اساس چارچوب نظری پژوهش، نقد آثار معماری معاصر بر اساس مدل‌های نظری متفاوتی صورت می‌پذیرد که یکی از آنها روش تحلیل انتقادی گفتمان است. اساس این روش بر پایه نقد و داوری رابطه معماری و بستر، به مثابه رابطه «متن» با «زمینه» است. دستاوردهای پژوهش نشان دهنده آن است که بازترسیم نقد معماری به مثابه یک گفتمان انتقادی، پنج راهبرد را برای نقد علمی در اختیار قرار می‌دهد: (۱) تعامل با زمینه؛ (۲) فرایندمبنا؛ (۳) اقبال عمومی؛ (۴) نقد نقد و (۵) بازآفرینی گفتمان نوین.

واژه‌های کلیدی

نقد معماری، تحلیل گفتمان، معماری معاصر، معماری فاخر، معماری سرآمد

Email: mahdavinejad@modares.ac.ir

* دانشیار دانشکده هنر و معماری دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران.
نشانی: تهران، پل جلال آل احمد، دانشگاه تربیت مدرس، گروه معماری.